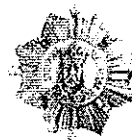

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004. mun. Chișinău. bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel. (+373) 22 25-72-94

Nr. 06/2-1827 din „11” 03. 2020
La nr.18-23-2197 din 10 martie 2020

Ministerul Justiției

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (Codul penal, Codul contravențional, Legea nr.10/2009, Legea nr.133/2011) (număr unic 213/MJ/2020).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție, pe 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6384 din 11.03.2020

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (art.215 din Codul penal, Codul contravențional, Legea nr.10/2009, Legea nr. 133/2011)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 10 martie 2020. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorul a menționat că proiectul are drept scop prevenirea răspândirii bolilor epidemice care pun în pericol sănătatea populației.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune:

- înăsprirea sancțiunii penale pentru nerespectarea măsurilor de prevenire sau combatere a bolilor epidemice;
- completarea Codului contravențional cu o nouă contravenție - „Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și combatere a bolilor epidemice” (art.76¹), constatarea și examinarea căreia va fi efectuată de către poliție, împreună cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică;
- acordarea dreptului cadrelor medicale, instituțiilor medico-sanitare și personalul medical al acestora de a prelucra date cu caracter personal privind starea de sănătate a subiecților datelor cu caracter personal, fără autorizația Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în situațiile de reducere a riscului de declanșare a urgenței de sănătate publică.

Prin urmare, conchidem că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele Guvernului, referitor la asigurarea protecției sănătății populației, prin aplicarea măsurilor de prevenire a răspândirii epidemiilor pe teritoriul Republicii Moldova, sub formă de sancțiuni contravenționale/penale.

De asemenea, proiectul promovează interesele populației Republicii Moldova, în ceea ce privește, protecția sănătății în situațiile de propagare a epidemiilor. Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În nota informativă autorul a specificat: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, avizarea și consultarea publică a proiectului.

Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului:

- completează atribuțiile poliției și ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, în ceea ce privește constatarea și examinarea contravenției de nerespectare a măsurilor de profilaxie, prevenire și combatere a bolilor epidemice, cu care se completează Codul contravențional (art.76¹);
- acordă dreptul cadrelor medicale, instituțiilor medico-sanitare și personalul medical al acestora de a prelucra date cu caracter personal privind starea de sănătate a subiecților datelor cu caracter personal, fără autorizația Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în situațiile de reducere a riscului de declanșare a urgenței de sănătate publică.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
<p>La art.II pct.2) și 3) din proiect</p> <p><i>„2. Articolul 400: la alineatul (1), după cifra „73,” se completează cu cifra „76¹,”;</i></p> <p><i>la alineatul (3³), după cuvintele „Contravențiile prevăzute la art.” se completează cu cifra „76¹,”.</i></p> <p><i>3. La articolul 406 alineatul (1), după textul „art.55³” se completează cu cifra „76¹.”</i></p>
<p>Obiecții:</p> <p>Prin proiect se stabilesc atribuții paralele ale poliției și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică de a constata și examina contravenția de nerespectare a măsurilor de profilaxie, prevenire și combatere a bolilor epidemice, cu care se completează Codul contravențional (art.76¹). Existența atribuțiilor paralele poate genera conflicte de competență între cele două entități investite cu aceste atribuții, totodată creând premise pentru declinarea competențelor de către ambele entități responsabile. Cu alte cuvinte, există pericolul ca poliția și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, având aceleași atribuții, să paseze, de la un la alta, responsabilitatea constatării și examinării contravenției de nerespectare a măsurilor de profilaxie, prevenire și combatere a bolilor epidemice, în final nefiind întreprinse măsurile corespunzătoare.</p> <p>Totodată, cu referire la completarea art.400 alin.(3³) din Codul contravențional, reieșind din mențiunile autorului în nota informativă, și anume că: <i>„Responsabile de constatarea și examinarea noii componente de contravenție vor fi Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, precum și Poliția de Frontieră, dacă contravenția propusă se constată la punctele de trecere a frontierei de stat”,</i> considerăm că în formula actuală a proiectului, prevederea de la alin.(3³), de asemenea, va crea atribuții paralele între poliție și Poliția de Frontieră, cu riscul de a nu avea efectul scontat</p>

Recomandări:

Redactarea normelor examinare după cum urmează:

- la pct.2 alineatul 1, substituirea textului „se completează cu cifra „76¹”, cu textul „se completează cu textul „76¹ alin.(2)”,
- la pct.2 alineatul 2, substituirea textului „după cuvintele „Contravențiile prevăzute la art.” se completează cu cifra „76¹”, cu textul „după cuvintele „iar cele prevăzute la art.” se completează cu textul „76¹ alin.(2)”,
- la pct.3, substituirea textului „se completează cu cifra „76¹”, cu textul „se completează cu textul „76¹ alin.(1)”

Factori de risc:

- Atribuții paralele

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (Codul penal, Codul contravențional, Legea nr. 10/2009, Legea nr.133/2011) a fost elaborat de către Ministerul Justiției, în scopul prevenirii răspândirii bolilor epidemice care pun în pericol sănătatea populației.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la asigurarea protecției sănătății populației, prin aplicarea măsurilor de prevenire a răspândirii epidemiilor pe teritoriul Republicii Moldova

În normele proiectului supus expertizei anticorupție a fost identificată o atribuție paralelă. În scopul preîntâmpinării apariției cărorva neclarități la aplicarea în practică a normelor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecției și recomandării din prezentul raport de expertiză anticorupție.

11.03.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiță, Inspector principal